

et see karjapois, kellest tema proua üks lord teel oli rääkinud, juba nii kaugele oma asjas oli jõudnud.

Ehk küll edaspidine lugu teadmata oli, siiski võttis Martin nõuaks suurde-kooli ennast sisse kirjutada lasta, mingi kuda tahes. Ta lootis oma häda hanne pääle. Ka olivad tal Tartus mitmed tuttavad jõukad perekonnad, kellega ehk häda ajal ka oma asja pärast tahtis rääkida. Kui koolide waheaeg, mis ta enamaste oma koolisõprade juures mööda saatis, otsa sai, läks ta siis ka Tartu ja laskis ennast studentide arwu ülesse võtta. Üks asi oli talle väga kasuks. Ta oli gymnasis hoolega õppinud ja esimese numbri eksami teinud. Selle pärast telliti gymnasi poolt, et tal ettelugemiste ja üleüldise õpetuse eest midagi tarwis maksta ei oleks. Seda tehti ka universiteedi poolt, ja see oli talle suureks fergituseks.

Suure-kooli pääl on kahte seltsi õppijaid: Ühed on, kes iseäralistes seltsfondades, mis corporationideks (üttele: korporatsioonideks) hüütakse, kokku hoiavad ja kirjud wärwimütsid selle tunniwärgiks kannawad; teised ei kannu neid mütsisid, ei hoiu ka mitte iseäralistes seltsfondades kokku. Need studentid, kes corporationis on, nimetawad endid corporellideks, see on seltsfondlasteks ja teisi, kes mitte corporationides kokku ei hoiu, metslasteks, Saksa keeli „wildeks“. Seltsfondlaste ehk corporellide sekka lööwad need, kel rohkem raha ja aega on, nagu mõisnikkude ja suurema rahwa lapsed, aga mõni lord ka muidugi wäesemad, sest kellelegi ei ole sisseastumine keelatud. Iga üks, kes corporationisse astub, peab mõnda

õppima ja tegema, mis metslasted teha ei pruugi, nagu mõkadeka wehkema teine teise wasta, pidusid (commerçisid) pidama, mil enamaste linna ümberkaudu maale sõidetakse ja kus õlu ja mitmet seltsi wiinad ilu peawad ülendama, ja palju muud selle jarnast. Mõkadeka wehklemine on aga ka palju metslaste seas pruugis, ehk küll nendel seks sundi ei ole. — Noor student, kes esimest aastat universiteedi pääl on, nimetatakse „rebafeks“ (Fuchs), kes teist aastat, „noorefeks majaks“ (junges Haus), kolmat aastat „wanafeks majaks“ (altes Haus), neljat aastat, „sammalpääks“ (bemoostes Haupt). Seltsfondades peawad rebafed hästi kawalad, karmjad, sõnakad ja tublid wehklejad olema. Kui noor maja, wana maja ehk sammalpää rebafele midagi kasku annab, peab see silmapilk sõna kuulma. On rebane wastik olnud ehk muidu sõnas ehk teos wanema studentide wasta effinud, siis annab wanem temale klaasi täie õlut laituse joogiks juua ja laulab säääl juures: „Waat, paha teinud rebane, oi lorum lorum leier, sest teda hästi naerdakse, et lorum lorum leier; joo rebafepää, joo; joo rebafepää joo!“ — On rebane corporationis hästi wanemate meele pärast olnud, siis antakse temale mõne aja pärast ühe wanema studentide soowimise pääle luba wärwimütsi kanda. Muidugi peab niisugune wanem student ise wärwimütsi kandja olema.

Et niisugused corporationi asjad nagu ülemal ütlesin, oma jagu aega ja raha wõtawad, ei heida mitte kõik corporationisse. Tartus on praewalt kolmsada suure-kooli õppijat wärwimütsi kandjat,